

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 395

I brev af 4. september 2024 har udvalget efter ønske fra Lotte Rod (RV) stillet mig følgende spørgsmål:

25. september 2024
Sagsnr.: 24/28707

Alm. del – spørgsmål 395:

Vil ministeren redegøre for konsekvenserne af at afskaffe A-fagstaxameteret og studieretningstilskud både for det faglige niveau og for udbuddet af A-fag?

Svar:

Regeringen foreslår med finanslovsforslaget for 2025 at afskaffe en række særlige tilskud for de almene gymnasier, herunder tillægstaxameter for særlige A-fag målrettet primært naturvidenskabelige fag og studieretningstilskuddet for både græsk-latin og musikalsk grundkursus.

Den foreslåede taxameteromlægning er samlet set udgiftsneutral, og der omfordeles med tiltagene inden for taxametersystemet, herunder bl.a. fra store til små institutioner, fra by til land og fra almene gymnasier til erhvervsskoler. Tiltaget om afskaffelse af en række særlige tilskud for de almene gymnasier afspejler en samlet politisk prioritering, hvor der tages højde for flere forhold, herunder behovet for at finansiere modellens tiltag.

Tillægstaksten til særlige fag på A-niveau og studieretningstilskuddet afspejler daværende politiske prioriteringer og historisk betingede forskelle. Der findes eksempelvis ikke en tilsvarende ordning for fag på A-niveau på de erhvervgymnasiale uddannelser. Regeringen ønsker med tiltaget at udligne disse historisk betingede forskelle.

En ambition med tiltaget er således, at der med afskaffelsen etableres en højere grad af økonomisk ligestilling og harmonisering af rammevilkår mellem de gymnasiale uddannelser, jf. også hensigten i regeringsgrundlaget samt regeringens øvrige tiltag om en harmonisering af takster mellem stx og hhx.

Ministeriet har ikke mulighed for at konsekvensberegne, hvordan tiltaget konkret påvirker det faglige niveau og udbuddet af A-fag. Dette skyldes

blandt andet, at institutionernes samlede statstilskud ydes som et bloktilskud, således at institutionerne frit disponerer over midlerne. De konkrete effekter af tiltaget afhænger således af skolernes specifikke muligheder og tilpasningsevner, ledelsens beslutninger, prioriteringer og strategiske valg, institutionens økonomistyring mv.

Dertil skal taxameter- og tilskudssystemet og de enkelte tiltag i den foreslåede taxametermodel ses som et samlet hele, hvor nogle institutioner således potentielt vil skulle tilpasse sig på baggrund af den forventede samlede tilskudsændring, mens andre institutioner får en samlet tilskudsstigning og derved i højere grad vil kunne understøtte eksempelvis et bredere fagligt udbud end i dag.

Mere generelt er der typisk ikke tale om en direkte eller entydig sammenhæng mellem taxametersystemet (eksempelvis tilskudsfald og –stigning) og udbuddet af bestemte fag eller lavere eller højere undervisnings- og uddannelseskvalitet.

Sammenfattende er det min opfattelse, at landets rektorer fortsat kan – og bør – prioritere at udbyde naturvidenskabelige fag på højt niveau inden for deres statstilskud. Vi har netop rektorer frem for administratorer til at lede vores gymnasier, fordi andre aspekter end økonomi skal påvirke prioriteringerne – herunder værdien af, at gymnasierne kan tilbyde eleverne i lokalområdet et bredt sæt af faglige valgmuligheder. Det ansvar har rektorerne kunnet løfte i årevis. Jeg har tillid til, at de også kan det fremadrettet.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye